

ՀԱՍՏԱՏՎԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ

Հավելված N 1
Հայաստանի Հանրապետության
պետական եկամուտների կոմիտեի
նախագահի 2020 թվականի
մայիսի 27-ի N 477-Ն հրամանի

Օրինակելի ձև

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է
Գործադիր մարմնի կողմից
30.03.2024 թ.

ՀԱՇՆՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

ԽՈՇՈՐ ՌԻՍԿ ԿԱՌ ԵՎՐՈՊ ՄԻՋ ԳԻՏ ԿՐԹ ԿԵՆՏ

հասարակական կազմակերպության 2023 թ. գործունեության մասին

1. Հասարակական կազմակերպության՝				
1.1 Լրիվ անվանումը	ԽՈՇՈՐ ՌԻՍԿ ԿԱՌ ԵՎՐՈՊ ՄԻՋ ԳԻՏ ԿՐԹ ԿԵՆՏ			
1.2 ՀՎՀՀ-ն	02707335			
1.3 Գտնվելու վայրը	ԵՐԵՎԱՆ ՆՈՐ ՆՈՐՔ ՆՈՐ ՆՈՐՔ ԹԱՂԱՄԱՍ Նայբանյան 23			
1.4 Պետական գրանցման համարը	211.171.05118			
1.5 Պետական գրանցման տարին, ամիսը, ամսաթիվը	2009-07-21			
1.6 Հեռախոսը (այդ թվում՝ բջջային)	+(374)91230037			
1.7 Պաշտոնական ինտերնետային կայքը				
1.8 Էլեկտրոնային փոստը	mark_sil@mail.ru			
2 Գործադիր մարմնի ղեկավարի՝				
Անունը	Ազգանունը	Պաշտոնը		
Ստեփան	Բաղայան	ՌԿԵԿ վարչական խորհրդի նախագահ, գործադիր տնօրեն		
3 Կանոնադրությամբ սահմանված գործունեության առարկան և նպատակը				
3.1 Առարկան՝ Վերջին տասնամյակների ընթացքում մարդկությունը համոզվել է, որ բնական և տեխնոլոգիական ռիսկերը վերածվում են աղետների հիմնականում հասարակությունների բարձր խոցելիության հետևանքով: Եվ չնայած, որ աղետների ռիսկերի նվազեցման բնագավառում գիտական իմացությունը և տեխնիկական հնարավորությունները զգալիորեն առաջընթաց են ապրել, այնուամենայնիվ հասարակության խոցելիությունը տարբերային և տեխնոլոգիական աղետներից, հատկապես զարգացող երկրներում, շարունակում է աճել ռիսկերի գոտիներում սարաբնակեցման աճի հետ զուգահեռ:				
Աղետների ռիսկերի և հասարակությունների խոցելիության նվազեցումը կայուն զարգացման հիմնական բաղադրիչներից են, և դրանց հետ կապված ռիսկերի կառավարումը հանդիսանում է կառավարության ուղղակի պատասխանատվության առարկան: Ռիսկերի նման կառավարումը պետք է հիմնվի որոշումների ընդունման միասնական գործընթացի վրա, որի մեջ ներառված կլինեն գիտելիքը, խոցելիության գնահատականը և բոլոր մակարդակների կառավարման՝ ներառյալ տեղական ինքնակառավարման մարմինները:				
Տվյալ գործընթացում պետք է ամբողջապես ներգրավված լինեն նաև քաղաքացիական հասարակությունը, այդ թվում՝ համապատասխան հասարակական կազմակերպությունները, մասնավոր սեկտորը՝ ներառյալ ապահովագրական կազմակերպությունները, փորձագետները և գիտական շրջանակները:				
3.2 Նպատակը՝ Մասնակցել օրենքով սահմանված կարգով բնական, տեխնոլոգիական և այլ բնույթի աղետների ռիսկերի և հասարակությունների խոցելիության նվազեցման բնագավառի հիմնահարցերի գիտական և կրթական ասպեկտների մշակմանը և արդյունքների ներդրմանը, նպաստելու համար:				
քաղաքացիական հասարակության և բնակչության լայն զանգվածների, հատկապես երիտասարդության տեղեկատվական և ինժեներական տեխնոլոգիաների, կառուցողական և արդյունավետ ներգրավմանը մարդկանց կյանքին, առողջությանը և գույքին սպառնացող անմիջական վտանգների բացահայտմանը, նվազեցմանը և վերացմանը,				
բոլոր մակարդակներով աղետներին արդյունավետ արձագանքման համար բնակչության պատրաստակամության զարգացմանը, այդ թվում՝ աղետների դեպքում նույնական վարքի հմտությունների ձևավորմանը:				
բնակչությանը, համայնքներին և ամբողջ երկրին արտակարգ իրավիճակներից պատճառով սցեյարական, տնտեսական և էկոլոգիական վնասների զգալիորեն կրճատմանը:				
4 Հասարակական կազմակերպության՝				
4.1 Անդամների թիվը	12			
4.2 Կամավորների թիվը				
5 Հաշվետու տարվա ընթացքում գումարված ժողովների քանակը	1			
6. Իրականացված ծրագրեր՝				
Հ/Հ	6.1 Ծրագրի անվանումը	6.2 Վայրը	6.3 Նպատակը	6.4 Կարգավիճակը

Գործադիր մարմնի ղեկավար ստորագրություն, անունը, ազգանուն

Գլխավոր հաշվապահ ստորագրություն, անունը, ազգանուն

COUNCIL OF EUROPE'S
EUR-OPA MAJOR
HAZARDS AGREEMENT

EUROPEAN INTERREGIONAL SCIENTIFIC AND
EDUCATIONAL CENTRE
ON MAJOR RISK MANAGEMENT
YEREVAN, ARMENIA

A MANUAL FOR THE POPULATION
on how to act when
A F L O O D
is real or seems imminent
(the priorities for action to be undertaken by the population)

And God said unto Noah...
Make thee an ark of gopher wood
And shalt pitch it within and without with pitch...
...For yet seven days, and I will cause it to rain
upon the earth forty days and forty night

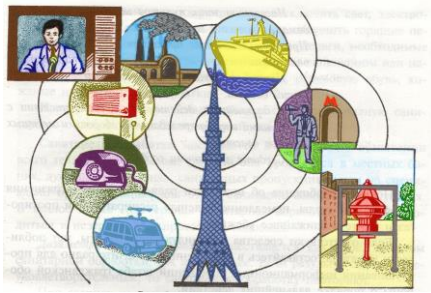
WHO IS AWARE HE IS PROTECTED

**IF YOU KNOW WHAT TO DO IN THE CASE OF A DISASTER
YOU WILL SAVE YOUR OWN LIFE AND THE LIVES OF YOUR CLOSE-ONES**

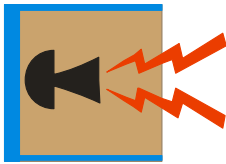
Yerevan, Republic of Armenia, 2023

**LEAFLET FOR THE POPULATION
what to do first**

WHEN WARNED ON AN IMMINENT DISASTER

The sirens, enterprise and transport hoots will go off, police loudspeaker vans will drive round the streets with warning announcements.

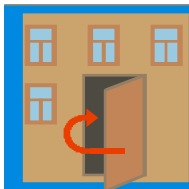
WHEN A SIREN SOUNDS

THIS IS ALARM: *"WARNING TO EVERYONE..."*

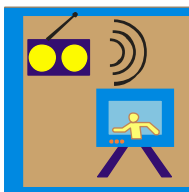
WHAT YOU SHOULD DO FIRST

GO INSIDE THE NEAREST BUILDING IMMEDIATELY

CLOSE DOORS AND WINDOWS

TURN ON THE RADIO AND TV, AS WELL ELECTRONIC MAS MEDIA

TO RECEIVE INFORMATION ABOUT WHAT SHOULD BE DONE NEXT

**THIS IS THE FASTEST AND SAFEST WAY TO KNOW
WHAT IS GOING ON
AND WHAT YOU MUST DO.**

WHO IS AWARE HE IS PROTECTED.

***IF YOU KNOW WHAT TO DO IN THE CASE OF A DISASTER
YOU WILL SAVE YOUR OWN LIFE AND THE LIVES OF YOUR CLOSE-ONES.***

WHY A LEAFLET ON DISASTER RELIEF?

Natural disasters (earthquakes, floods and mudflows, severe landslides, storms and hurricanes, avalanches) spill or release of hazardous chemical and poisonous substances, radioactive contamination and other imminent disasters with many lives at stake ...we prefer not to think about them.

Fortunately major disasters seldom occur. Nevertheless there is always a chance – however small - that a disaster will occur. The risks to which we are exposed nowadays have increased. Major accidents in chemical and oil installations situated in territories of the neighboring countries could produce damping effects for the population of our country.

The relevant Republic management bodies (at national, regional and local levels) bear responsibilities for disaster prevention, provision of information to the public and enhanced awareness about existing risks, acknowledgement with the simplest preventive actions to reduce probable disaster risks at home in the office, in educational or other types institutions, opportune warning on natural and man-made disasters, training of all segments of the population in adequate behavior when warned about an imminent disaster or in the case of its happening as well as for showing relief in times of a disaster.

The Government of the Republic approved the Plans on the protection of civilians at:

- *earthquakes (to each region separately, including capacities of the neighboring countries to help the affected region);*
- *burst of reservoir dams(for more than 80 dikes built in the territory of the Republic);*
- *possible radioactive contamination across the territory of the Armenia nuclear power plant.*

Within the management bodies' structure it is **the municipalities** that bear a prime responsibility for conveying information about an imminent hazards to the population, raising awareness about emergencies and assisting at its time. Every municipality has a contingency plan on the shelf for this purpose. Such a plan includes the deployment of the rescuers, firemen, police, ambulance, the Red Cross and etc. in the case of a disaster.

Although in no country in the world the services and personnel responsible for responding at disasters can immediately administer an urgent aid to all those who need it. That is why every civilian must know how to proceed at specific disasters as well as in the case when warned about an imminent danger. More over, these skills and knowledge are crucial for those involved into direct activities at schools, in other children's institutions, in hospitals, old people's homes and for those who should respond immediately to an established emergency situation and be able to operate during all the time until the police, rescuers, fire firefighters and other individuals responsible for disaster response are still on the route.

Hence this leaflet has been developed. Read it, let members of your family read this brochure, bring its sense to the children's and elderly knowledge carry out all recommended preventive measures on preparation to a likely disaster and keep it at a fixed place in order if needed to be able to use it for providing your own safety.

First of all, remember the main rule at proving own safety:

- *to predict;*
- *if possible – to avoided;*
- *if necessary - to act.*

WHEN A SIREN SOUNDS...

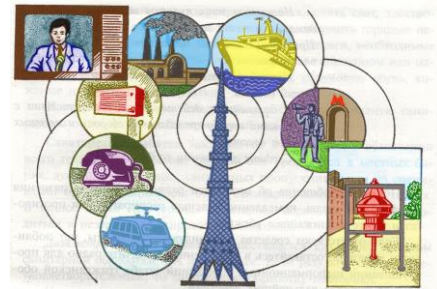
Informing, awareness raising and early warning the population about emergencies are significant elements of the civil protection.

As an old saying goes: **“To be warned means to be armed”** which in our case means: **“Who is aware he is protected”**.

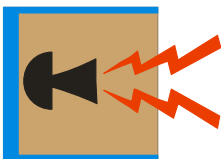
Warning is a preventive message about an imminent disaster or a technological hazard which likely to happen.

You should know that all communication means: **wire, the radio, mobile and sound can be used for producing warning messages.**

That is why you should remember that when you hear street sirens, police cars’ sirens, industrial hooters-this means: **“WARNING TO EVERYONE”**.

When a siren sounds – the three basic rules must apply:

- *go inside the nearest building immediately;*
- *close doors and windows;*
- *turn on the radio, TV and electronic Mass Media*
(to receive information about what should be done next).

This is the fastest and safest way to know what is going on and what you must do.

GO INSIDE THE NEAREST BUILDING IMMEDIATELY

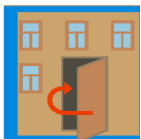
When you hear a siren - go inside somewhere as soon as possible. This may be an office, a factory, a shop or a house. This applies to everybody. If you see that other people did not notice the siren, warn them.

If people knocked at your door-give them the opportunity to get a shelter.

Do not use the phone. The telephone exchange may become overburdened. In that case nobody can be reached and the emergency response will run into serious difficulties.

CLOSE DOORS AND WINDOWS

You must close doors and windows, because this is the safest situation. Especially so if toxic clouds, gasses and radiation are involved. In the event of this, You will hear further instructions on the radio, TV and electronic Mass Media.

TURN ON THE RADIO, TV AND ELECTRONIC MASS MEDIA.

You can get information about disasters through your regional radio station. In your province the regional radio station can be received through the ordinary channel. TV broadcasting is done through the first Armenian national channel or through your local TV channel.

EVACUATION

It may be the case that you will have to leave the house, office, educational institution as soon as possible. You will hear this through the radio or TV. In that case you must act as follows:

- *cut off gas, water and electricity;*
- *take the things, you'd most likely need in the beginning for yourself and members of your family, such as documents, money, food and water;*
- *check whether your neighbors know that they have to leave;*
- *leave the premises, having closed the doors and go to a meeting place.*

Public or your own transport

The radio or a loudspeaker van in your neighborhood will tell you what means of transport you can use. It may be your own car, but the situation can make it impossible. In this case the municipality will provide other means of transport.

If your own transport is allowed

- *take as many other people with you as possible;*
- *follow the route indicated by the police;*
- *listen to the traffic information provided by the police and other governance bodies on the radio;*
- *go to the assembling center, the regional radio will tell you its location;*
- *as soon as you arrive in the mentioned region –register yourself.*

Warning! By breaching safety rules you expose yourself and the other people to a big risk to become a potential victim!

Follow all the instruction!

If you must go by public transport

If you do not have your own transport or if the situation is such that your own transport is not safe, transport will be provided. The radio or a loudspeaker van will tell you how you will be transported and the location of the assembling center.

Special transport for the pupils, elderly and other needy

In the contingency plan of the municipality special measures for people who are in schools, hospitals, old people's homes, boarding schools, for people with disabilities should apply by the management of these institutions and the municipality.

For people who due to some reasons can not leave the house, measures in the event of a disaster will be made public through the regional radio and TV stations.

HOW TO ACT WHEN A SPECIFIC DISASTER IS REAL OR SEEMS IMMINENT

IN YOUR CITY, NEIGHBORHOOD OR REGION

The warning messages do not contain the priorities for action for each of you. That is why you must know **the rules of behavior in the case of a particular disaster likely to occur in your city, neighborhood, region, or at a threat of such a disaster.**

HOW TO ACT WHEN A NATURAL DISASTER IS REAL OR SEEMS IMMINENT

The most devastating natural events typical of **Armenia and of the Southern Caucasus** cover:

- *earthquakes;*
- *floods;*
- *mudflows and landslides;*
- *storms and hurricanes;*
- *avalanches.*

With the exception of floods and avalanches, the rest kinds of natural disasters can produce secondary fires.

In the end of the 20th century and beginning of the 21th century around two billion people that i.e. a third part of the total mankind were found to be affected **by natural disasters.** The number of disaster victims made more than 20 million during that period.

The lessons of the natural disasters, including of the Spitack earthquake of December 7 1988 in Armenia, as well as the first lessons that have already been learned from the consequences of the recent earthquakes (in February 2023) that hit Turkey and Syria, and from the 2023 inundations caused flooding of considerable territories in many countries of the world, ***demonstrated, that the scale of the tragic consequences has been partially predetermined by the insufficiency of the National disaster management systems, insufficient engaging communities into disaster risk reduction and insufficient level of knowledge and skills of adequate behavior in people at threat of and at natural disasters themselves.***

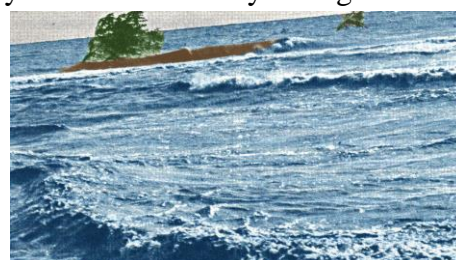
START PREPARING FOR A FLOOD ALREADY TODAY

AN AIM OF THIS LEAFLET IS TO GIVE SOME RECOMMENDATIONS ON HOW TO ACT IN THE CASE OF AN ACTUAL FLOOD HAZARD

First of all, what kind of a disaster is a flood and what are its causes? Deepening our understanding of these phenomena through the acquired knowledge will promote more and better sensible and productive actions required to respond to the crisis.

A flood is inundation of a considerable plot of the land by waters caused by rising of river or reservoir water table triggered by torrential inflow during snow melting or flooding, bringing up by the wind, log-jam, clap and dam bursts.

Depending on their origin, 6 main types of flood are identified:

a freshet- is repeated occurrence of relatively long-term rising of river water table which is usually caused by snow melting along plains in spring time or rainfalls as well as snow melting in the high-lands during spring- summer seasons prefiguring flooded low-lying areas.

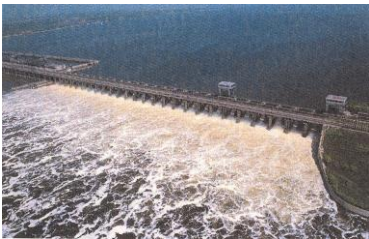
a flooding is intensive, periodic and relatively short-term rising of river water tables caused by torrential rainfalls, floods, rarely by rapid snow melting during a winter thaw.

a log-jam is ice-drifting in narrows and curves of a river bed when the ice begins to move in spring that cramps a water flow and causes **rising** of water table in the places of accumulation of the ice and in some upriver areas

a clap- is accumulation of soft ice packs during freeze-up time (in early winter) in narrows and curves of a river bed causing rising of water table at some plots of the land located higher.

a bringing up by the wind-is rising of water table due to impact of the wind on a water surface usually occurring at a sea mouth of major rivers as well as along wind-ward sides of **major** lakes, reservoirs and seas.

Frequent water rising caused by bringing up by the wind goes hand in hand with a dam or a dike bursts.

Floods caused by dam bursts is intensive, in a majority of cases, sizeable rising of river water table (a water flow) triggered by a dam or a dike bursts or by other obstacles with a natural trigger that results from a landslide, a rock fall or other extreme event occurred in the mountains.

A water flow associated with high levels and in the case of a dike or a dike bursts also with a high velocity of the current- are key affecting pressures at a flood hazard.

Catastrophic flooding is a hydro-dynamic disaster resulting from collapse of a dike built either by a man or the nature and manifesting itself in spontaneous flooding of the low-lying areas by a burst wave creating thereby a flood hazard. Catastrophic flooding is associated with the parameters, such as:

- height and velocity of a burst wave
- the time calculated for particular area to be reached by a burst wave's crest and front
- borders of an inundated area
- maximum depth of flooding
- duration of flooding.

Catastrophic flooding can spread with a velocity of a burst wave and in some time following the event can result in a dam burst, necessitating the inundation of vast territories by a layer of water as high as 0.5 to 10 meters and more. Thus, the flooded areas are being created.

In a flood-stricken area economical and industrial activities of the population come to a stand still. Such a large-scale flooding can cause numerous human tolls and considerable tangible damage.

FLOOD EFFECTS.

At floods rapid water rising, flooded or submerged adjacent territories are often occurring events.

Flooding is covering of a surrounding territory with layers of water that overflows yards, streets and a ground floor of the buildings

Submerging is penetration of water into building basements through sewerage system channeled with the river through different trenches and ditches as well as caused by **substantial** ground pressure waters.

Flooding of settlements, constructions, communication nets, agricultural land and natural complexes resulted from an impact of water and a fast water current have for all these installations, economy and populations a damping effect bringing about numerous human tolls, deaths of livestock and wild animals, collapsed or racked buildings, constructions and communication nets, lost material and cultural heritage, interrupted economical activities, failed crops, washed away or inundated fertile soils and a changed landscape.

The flood secondary effects may include: lost of stability by different types of constructions due to eroding or submerging or moving of spilled hazardous agents from damaged storehouses by water and polluting thereby vast territories that in turn will contribute to exacerbation of a sanitary- epidemic situation as well as prefiguring new hazards such as clogged rivers, landslide, rock falls and accidents in the transport and industrial infrastructure.

RECOMMENDATIONS ON HOW TO ACT AT AN ACTUAL FLOOD HAZARD

As you have already known, the population living in flood-prone areas have to be informed beforehand on this particular disaster, trained and be ready to act properly if warned about a flood hazard and during its times. When received a flood forecast, the population have to be warned through the radio or TV broadcasting channels. The message about the flood hazard should contain apart from hydro weather data the time of the anticipated flooding, borders of the territory predicted to be under water, recommendations on how to act in order to be able to protect the civilians and the property in the settlements against flooding as well as evacuation procedures.

THUS ONCE MORE YOUR ACTIONS WHEN THE SIREN SOUNDS:

- if you are at work, in the office, at home, in educational institution-close all doors and windows, turn on TV and the radio (the first Armenian national channel and the regional broadcasting channel), and electronic Mass Media hear the instructions provided by the authorized governance bodies and follow the instructions and guidelines provided;
- if you are in the street-enter the nearest building or premises where there is the TV set or the radio and hear the necessary information;
- if you are in a car- pack it in a safe place and if you have the radio-tune it to your regional broadcasting station wave and hear the instructions, previously having closed all doors and windows in the car. If you car has no radio- get out of the car and go to the nearest building (premises) where you can get information;
- if you go by public under ground or ground transport- follow the instructions of the transportation service.

The main thing here is not to react in panic! Be calm and follow the further instructions of the authorized governance bodies.

***In first turn you must ensure your own safety,
in order be able to help other people in the surrounding.***

The message about an actual flood hazard and recommendations on what to be done will be likely the following:

“Warning! This is the City (regional) civil protection warning Service speaking. Citizens! In connection with rising of water table in the Azart reservoir caused by heavy rains, snow melting and disfunctionable flood gates the dike is anticipated to collapse and disastrous flooding of the villages, such as Landjahpur, Azatashen and Bazmabert is precipitated to occur. The population of the mentioned villages must collect the necessary belongings, documents, food products; disconnect gas and electricity and go to the indicated higher land. Citizen! Follow our instructions properly! At any situation established- do not panic and try to remain calm. Follow our further messages.”

HOW TO ACT WHEN A FLOOD IS REAL OR SEEMS IMMINENT

It is recommended to prepare beforehand a list of items to be taken when you are warned on the evacuation or when you have to be delivered to the safer area

Before you are evacuating in order to ensure a full protection to your house (a flat) and property, the following measures should be taken:

- *disconnect water, gas and electricity*
- *distinguish fire in burning ovens*
- *store valuable items and things at upper floors of the building(in the attic)*
- *secure(if needed) windows and doors at the ground floors with plants or plywood*
- *take to safety such items as agricultural inventory; dig up (cover) fertilizes and waste*
- *fix any light objects found to be inside or outside the house so they won't be swept away by a water flow*
- *sheet (if required) doors and windows located on the first floor of the house with planks or plywood*

When warned on the evacuation, rapidly collect and take with you the following:

- *personal documents stored into water proof bags*
- *money and valuables*
- *first aid kit*
- *complex of upper clothing and shoes responding to the time of the year*
- *personal toiletry items and bed linen*
- *flashlight and spare batteries*
- *waterproof matchers, candles and a supply of dry spirit*
- *an alarm whistle*
- *a mirror*
- *several pieces of fabric of white and bright colors*
- *a store of three days worth food products .The food and clothing is better to be stored in suitcases, bags or kits.*

All the evacuated are required to arrive to the assembling center at the fixed time to register and be delivered to the safer area. Depending on the situation established the population will evacuated either by providing means of transport anticipated for this purpose or on foot. ***Many opting to stay instead of evacuating remained without an access to the first necessities, including food, electricity and medical help 2-3 weeks after the emergency.***

If the river suddenly floods, you must as soon as possible occupy the nearest secured place on a higher land and be ready to evacuate by water, including with the use of auxiliary swimming facilities.

While choosing a secure higher land-(a roof of the house or a tree) identify the way (the road) you are going to take to reach it. Move away from overflowing rivers and flood prone areas.

If it is impossible to find any safe shelter- keep behind any cover to protect yourself against a moving water flow, be it a road embankment, a big stone, or a tree (better is behind the most distant and well- rooted one). Catch at a tree, a stone or any other jutting out object, otherwise you are at a threat to be carried out by a burst wave and a water flow along stones, be hit by some hard objects or be thrown against them.

Jump into water at the last moment only when you realize that there is no longer any chance to be rescued.

Before that-breathe in as much air as possible; catch at any swimming object you can see and swim without panic and by maintaining peace of mind not against the stream but with it at an angle to the current to the nearest non inundated plot of dry land. In order to be detected by the rescuers on good time you

should: in day time- hang out a white towel on a stick or a pole; in night time- produce lights signals.

*Preliminary prepared empty plastic bottles, balls or tire covers can be successfully used as swimming facilities The plastic corked bottles can be placed on a chest under clothing. A tire cover or a ball can be used to maintain **one's** buoyant capacity.*

To save people, all swimming facilities available must apply, such as motor boats, boats, rafts and cross-country swimming boats. The aviation is involved to carry out the reconnaissance of the flooded area and helicopters are used for carrying out rescue operations.

First aid should be administered to the suffered on water. The people brought in from the surface of water should change their wet clothes for dry ones, should be given sedatives and those extricated from water or lifted from the bottom should be administered artificial breathing even if the visual signs of life are lacking.

Usually people stay in the flooded area until water abatements or a help is rendered by the rescuers equipped with the reliable means to evacuate people to a safer area.

Self-evacuation of the population to the non inundated territory is carried out if urgent medical help to the injured is required or a store of food product is spent or lacking, if you are in a life-threatening situation which is aggravating or when a hope to be provided a help from outside is lost.

To self evacuate on water- personal boats or motor boats, rafts made from logs and other auxiliary means can be helpful.

When water abatements people are in a hurry to return home

While leaving the chosen secure area -avoid inundated plots of land and eddies.

Inundated plots of land also can not be passed through by vehicles as a driver can fail to notice holes and hollows covered by water. If your vehicle has got into a mud hole -leave the vehicle immediately and move away to the clean land.

If there is a need to cross a half inundated bridge in order to reach the other bank of the river, be attentive as bridge spans or supports might be damaged or completely collapsed.

Here one must remember the following precautionary measures:

- *beware of poisonous snakes and scorpions which fleeing to safety from water can creep under your clothing or can penetrate into your items*
- *be careful with hanging or sagging wires*
- *at detecting any damaged water-gas and sewage pipelines-report immediately to the relevant utility service*
- *do not use food products found in the water until they are checked for fitting by relevant sanitary service or until they undergo heat handling*
- *check a store of drinking water for fitting before using*
- *dry out the wells containing drinking water by pumping out the contaminated water before using*
- *before entering a building after the flood -be sure its constructions are not visually damaged and do not present a life- threatening risk*
- *before entering the premises- ventilate the rooms for several minutes by opening all doors and windows*
- *while checking the house (the building) for damage - do not use matches or candles as a source of light as there can be a danger of gas escape The safest option is to use a flashlight*
- *do not use electricity until the lines are inspected by electric specialists.*

These basic rules of behavior and the priority for action at a flood hazard will help to increase civilians' response capacity that can be rapidly developed to crisis, leading to diminishing to the essential extent possible damage and what is more important saving human lives.

THESE RECOMMENDATIONS ARE FAR FROM COVERING ALL THE PROTECTION MEASURES AVAILABLE, BUT THE ADHERENCE TO THEM WILL REDUCE RISK OF UNFAVORABLE EFFECTS OF DISASTERS.

AND SOME MORE IMPORTANT THINGS TO REMEMBER:

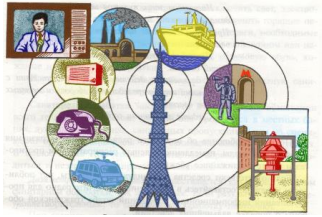
This leaflet has only the recommendations whose pursuance will reduce risk of dying or risk of inflicting severe injuries.

It is you who should in each extreme situation assess a level of a disaster risk and basing on the recommendation given make this or that decision.

If a disaster has occurred in another region and has not involved you personally:

- *in no case use your own transport means to reach the disaster area. By doing so, you will disturb moving of the rescue teams and other special techniques to save the suffered (as in the case of the Spitach earthquake in 1988);*
- *in order to show humanitarian and other kinds of assistance –address the special local governance services;*
- *be ready to accept the victims evacuated from a disaster area and to share with them an asylum, food and other items of first necessity.*

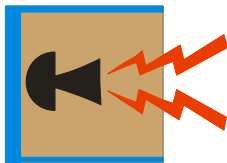
In a nutshell:

AT AN IMMINENT DISASTER

The sirens, enterprise and transport hoots will go off, police loudspeaker vans will drive round the streets with warning announcements.

When the siren sounds

- *go inside the nearest building immediately;*
- *close doors and windows;*
- *turn on the radio, TV and electronic Mass Media (to receive information about what should be done next).*

This is the fastest and safest way to know what is going on and what you must do.

Act in compliance with the received information and recommendations given in this leaflet.

Keep this brochure!

Let members of your family /residents also read it.

Keep it in a convenient place known to all family members, for example in the cupboard.

WHO IS AWARE HE IS PROTECTED

IF YOU KNOW WHAT TO DO IN THE CASE OF A DISASTER

YOU WILL SAVE YOUR OWN LIFE, THE LIVES OF YOUR CLOSE-ONES

AND THE OTHER PEOPLE IN THE SURROUNDING.

“ARMENIAN MADONNA”

**SPITAK EARTHQUAKE, ARMENIA
DECEMBER 7, 1988**

WHO IS AWARE HE IS PROTECTED

**IF YOU KNOW WHAT TO DO IN THE CASE OF A DISASTER
YOU WILL SAVE YOUR OWN LIFE AND THE LIVES OF YOUR CLOSE-ONES.**

ECRM, YEREVAN, 2023, ACTIVITY B (2), APPENDIX III – FINANCIAL REPORT

Action:	"Local Population`s Knowledge, Creative Information and Engineering Technologies of the Students and Mass Media Against Disasters".								
Place:	Yerevan, Armenia								
Implementation period:	1 March to 15 October 2023								
CoE Administrator responsible:	Krzysztof ZYMAN								
Currency:	Armenian Dram (AMD)								
Grant by the Council of Europe:	5 000 €								
Contribution by the Grantee:¹	In kind contribution with intellectual work								
Activity 1	<p>"Local Population`s Knowledge, Creative Information and Engineering Technologies of the Students and Mass Media Against Disasters" (Involving school students into creative activities in the field of development and ensuring effective functioning of territorial online tools ("Protect Your Territory") PYT Web Page) through information and engineering technologies).</p> <p>Coordinator Centre: ECRM, Yerevan. Administrator responsible: Stepan BADALYAN</p>								
	<i>Local currency</i>		€	<i>Exchange rate (/1 €)</i>	412,5 AMD		<i>Initial exchange rate*</i>	410 AMD	
Payments	Unit	# of units	Average unit rate	# of participants	Costs (local currency)	Costs (€)	Estimated Budget €	Invoice reference number	Over spending
1. Per diems									
1.1 Hotel expenses	Per night				0	0	0		0
1.2 Lunches	Per lunch				0	0	0		0
1.3 Dinners	Per dinner				0	0	0		0
1.4 Coffee breaks	Per break				0	0	0		0
0	0				0	0	0		0
Subtotal Per diems					0	0	0		0
2. Travel									
2.1 National participants	Per trip				0	0	0		0
2.2 Local transport (coach hire)	Per day				0	0	0		0
2.3 Local transport (taxi)	Per trip				0	0	0		0
2.4 International transport	Per trip				0	0	0		0
2.5 Transport cost	Per month	7	12 000		84 000	203,6	351,2	000450, 000843	- 147,6
Subtotal Travel					84 000	203,6	351,2		- 147,6
3. Rent of hall, interpretation and translation									
3.1 Rent of hall	Per day				0	0	0		0
3.2 Rent of interpretation equipment	Per day				0	0	0		0
3.3 Interpretation services (days x unit rate x interpreters)	Per day				0	0	0		0
3.4 Translation (pages x unit rate)	Per page	58	3 500		201 000	487,3	434,6	000353, 000865 000354, 000866,	+ 52,7
	0				0				
Subtotal Rent of hall, interpretation and translation					201 000	487,3	434,6		+ 52,7

4. Publications and printed material									
4.1 Publications (editing)	Per item				0	0	0		0
4.2 Publications (printing)	Per copy				0	0	0		0
0	0					0	0		0
Subtotal Publications and printed material					0	0	0		0
5. Project Implementation									
5.1 Research/desk study fees	Work days				0	0	0		0
5.2 Equipment	Per item	1	94 000		94 000	227,9	174,4	000845	+ 53,5
3 Other overheads	specify				0	0	0		0
5.4 Experts fee	Per Activity				1 560 500	3 783	3 706,7	000355, 000451, 000697 000356; 000452, 000700, 000704, 000865 001696; 003428, 000698 001697, 003431, 000701 000349, 001698, 001491; 000350, 001699, 001488; 003429, 000699; 000856, 003432, 000702, 000860; 000857, 000862,	+76,3
Subtotal Project Implementation					1 654 500	4 010,9	3 881,1		+129,8
6. Administrative fees									
6.1 Stationery supplies	Per Activity				18 500	44,8	48,8	000851	- 4,0
6.2 Other services (tel/fax, mail, copies)	Per month Per item	2 1	5 700 46 500		57 900	140,4	172,1	003426, 001693 000844	- 31,7
6.3 Internet services	Per month	4	11 570		46 280	112,2	112,2	000595, 001692, 003425, 000838	0
Subtotal Administrative fees					122 680	297,4	333,1		- 35,7
Total project costs (1-6)					2 062 180	4 999,2	5 000		- 0,8
Council of Europe contribution						5 000,0			
Already paid (credit advice slip for 1st instalment in local currency)						4 000			
Amount due						1 000			
Notes:									
<p>¹Indicate whether the grantee commits to contribute by means of an in-kind contribution, or by means of a financial contribution. In the first case, the in-kind contribution shall be described, while in the second case, the amount and the currency of the financial contribution shall be indicated in the box.</p> <p>[*]Insert different lines to take into account differences of unit rates or number of participants in each event (lunch, journeys, etc).</p> <p>[*]“Average unit rate” can be used but not “Average number of participants”. ²See Articles 1.1 and 3.2.</p>									
I, the signatory, certify that the total amount of payments amounted to “sum in figures and currency” (“sum in letters and currency”) and that all supporting documents have been attached									
Name and capacity of the representative of the Grantee:					Stepan BADALYAN, Director				
Signature:									
Date:					21 December, 2023				

ECRM, YEREVAN, 2023, ACTIVITY A (1), APPENDIX III – FINANCIAL REPORT

Action:	Development of the “Methodology and Action plan to prepare and regularly hold national and municipal “Campaigns” on informing, awareness raising, acquisition and consolidation of adequate behavior skills and warning for all groups of the population about emergencies”.								
Place:	Yerevan, Armenia								
Implementation period:	1 March to 15 October 2023								
CoE Administrator responsible:	Krzysztof ZYMAN								
Currency:	Armenian Dram (AMD)								
Grant by the Council of Europe:	3 000 €								
Contribution by the Grantee:¹	In kind contribution with intellectual work								
Activity 1	“Development of the “Methodology and Action plan to prepare and regularly hold national and municipal “Campaigns” on informing, awareness raising, acquisition and consolidation of adequate behavior skills and warning for all groups of the population about emergencies”. Coordinator Centre: ECRM, Yerevan. Administrator responsible: Stepan BADALYAN								
	<i>Local currency</i>		€	<i>Exchange rate (/1 €)</i>	412,5 AMD		<i>Initial exchange rate*</i>	410 AMD	
Payments	Unit	# of units	Average unit rate	# of participants	Costs (local currency)	Costs (€)	Estimated Budget €	Invoice reference number	Over spending
1. Per diems									
1.1 Hotel expenses	Per night				0	0	0		0
1.2 Lunches	Per lunch				0	0	0		0
1.3 Dinners	Per dinner				0	0	0		0
1.4 Coffee breaks	Per break				0	0	0		0
0	0					0	0		0
Subtotal Per diems					0	0	0		0
2. Travel									
2.1 National participants	Per trip				0	0	0		0
2.2 Local transport (coach hire)	Per day				0	0	0		0
2.3 Local transport (taxi)	Per trip				0	0	0		0
2.4 International transport	Per trip				0	0	0		0
2.5 Transport cost	Per month	7	10 286		72 000	174,5	175,6	000449, 000842	- 1,1
Subtotal Travel					72 000	174,5	175,6		- 1,1
3. Rent of hall, interpretation and translation									
3.1 Rent of hall	Per day				0	0	0		0
3.2 Rent of interpretation equipment	Per day				0	0	0		0
3.3 Interpretation services (days x unit rate x interpreters)	Per day				0	0	0		0
3.4 Translation (pages x unit rate)	Per page	86	3 500		301 500	730,9	652,0	001490, 000855, 000858 001487, 000859, 000861	+ 78,9
	0								
Subtotal Rent of hall, interpretation and translation					301 500	730,9	652,9		+ 78,9

4. Publications and printed material									
4.1 Publications (editing)	Per item				0	0	0		0
4.2 Publications (printing)	Per copy				0	0	0		0
0	0					0	0		0
Subtotal Publications and printed material					0	0	0		0
5. Project Implementation									
5.1 Research/desk study fees	Work days				0	0	0		0
5.2 Equipment	Per item	1	6 500		53 500	129,7	128,0	000849, 000846, 000847	+ 1,7
		1	21 500						
		1	25 500						
3 Other overheads	specify				0	0	0		0
5.4 Experts fee	Per Activity				690 000	1 672,7	1 793,2	001694, 001492, 003427 000853, 000863	- 120,5
								001695, 001489, 003430; 000854, 000864	
Subtotal Project Implementation					743 500	1 802,4	1 921,2		- 118,5
6. Administrative fees									
6.1 Stationery supplies	Per Activity				20 500	49,7	43,9	000852	+ 1,7
6.2 Other services (tel/fax, mail, copies)	Per month	1	5 499		53 699	130,2	223,2	001485, 000447, 000696, 000840 000448	+ 7,0
		3	5 700						
		1	31 000						
6.3 Internet services	Per month	4	11 570		46 280	112,2	84,1	000454, 001484, 000695, 000839	+ 28,1
Subtotal Administrative fees					120 479	292,1	251,2		+ 40,9
Total project costs (1-6)					1 237 500	2 999	3 000		- 1,0
Council of Europe contribution						3 000			
Already paid (credit advice slip for 1st instalment in local currency)						2 400			
Amount due						600			
Notes:									
<p>*Indicate whether the grantee commits to contribute by means of an in-kind contribution, or by means of a financial contribution. In the first case, the in-kind contribution shall be described, while in the second case, the amount and the currency of the financial contribution shall be indicated in the box.</p> <p>*Insert different lines to take into account differences of unit rates or number of participants in each event (lunch, journeys, etc).</p> <p>"Average unit rate" can be used but not "Average number of participants". ²See Articles 1.1 and 3.2.</p>									
I, the signatory, certify that the total amount of payments amounted to "sum in figures and currency" ("sum in letters and currency") and that all supporting documents have been attached									
Name and capacity of the representative of the Grantee:					Stepan BADALYAN, Director				
Signature:									
Date:					21 December, 2023				

**Արեվելյան Գործընկերության Քաղաքացիական Հասարակության Ֆորումի
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՊԼԱՏՖՈՐՄ**

Ստեպան Բաղայան

Խոշոր ռիսկերի կառավարման Եվրոպական միջտարածաշրջանային

Գիտական և կրթական կենտրոն

ԱԿԳ ԶՀՖ ՀԱՊ ԱԽ 1, 4

“ՊԵՏՄԱԻ ԲՈ ՏՈՒՍՏՐ”

**ՏԵՆԿԱԼ ԲԱԿՈՒՐԹԱԼ ԳԻՏԵԼԻՔԵՐԸ, ԴՐՈՑԱԿԱՆԵՐԻ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄԵՐԻ ԿՈՒՑՄԱԿԱԼ ՏԵՆԿԱՍԿԱԼ ԵՎ
ԻՆՏԵՆՍԻՎ ՏԵՆԿՆՈՒՄԵՐԸ
ՈՒ ՉԱԿԱՆՅԻՆ ԼՈՍՏԻՐԹԱԼ ՄԻՋՑԵՐԸ
ՆՈՏԵՐԻ ԴԵՄ**

**(Տարացքային ազցանց գործիքների՝ “Պշտակալի Բո Տոուստր” (ՊՔՏ) կայքի Էջի մշակման և սրբոյ ունակետ
գործու նեու թ ճ ան սպահովման բնագավառում կառուցողական գործու նեու թ ճ անը
դպրոցականների և ու սանողների ներգրավում սեղեկատվական և ինժեներական
սեղնուլ ոգիաների միջոցով):**

1. **Բանական** և այլ բնույթի աղետների դասերը ցուցահանում են, որ ողբերգական հետևանքների ծավալները մասամբ կանխորոշված են աղետների կառավարման ազգային համակարգերի անկատարելիության ամբ, համայնքների ոչ բավարար ներգրավմամբ աղետների ռիսկերի կառավարմանը, ինչպես նաև մարդկանց գիտելիքների և նույնական վարքի հմտության ունենալի ոչ բավարար մակարդակով աղետների սպառնալիքի դեպքում և բուն աղետների ժամանակ:

Երկրներին, նրանց առանձին մարզերին և տարածքներին ներգործող շատ բնական և այլ աղետներից հնարավոր կլինեն խուսափել, եթե նրանց տարածքները կանոնավոր կերպով պահպանվեն (նվազեցվեն հաճախ կրկնվող հավանական աղետների ռիսկերը): Կ դ տարածքներում ապրող շատ մարդիկ հաճախեղ սկ էին այն ռիսկերի մասին, որոնց իրենք ենթարկվում էին, քանի որ այդ ռիսկերը ակնհայտ էին և շարահանակրկնվող:

Րիսկերի հետ կապված իրավիճակների մասին մարդկանց իրազեկումը ունը, այնուամենայնիվ, հազվադեպ է հանգեցնում դրանց վերացմանը ու զրկված օգտակար գործողության ունենալի (միջամտության ան):

Կի կողմից, քանի որ տարածքների պահպանմանը (հավանական աղետների ռիսկերի նվազեցմանը) ու զրկված կանխարգելիչ գործողության ունենալը բավարար չեն և ու սաբանվում գանգվածային և բառային ան միջոցների (ՉԼՄ ների) կողմից: *Ալեյ ին*, քանի դեռ սեղի չի ունեցել աղետը, ՉԼՄներին ընդհանուր առմամբ չեն հետաքրքրում “Տեղական Բանակության Գիտելիքները”, որոնք “Նորության ուն” են դառնում միայն աղետից հետո: Ռաբս հետևանք՝ եթե չկալ ու սաբանում ՉԼՄների կողմից վերը նշված գիտելիքները աշխարհիկների մասին դուրս են մնում կանխարգելիչ գործողության ունենալ իրականացնել ու վերաբերյալ որոշումներ ընդունել ու համար պատահանառու քաղաքական գործիչների ու շարողության ան սեսարաշտից, և որոշում ընդունողները առաջնության ուն չեն սալ իս տարացքի սքանցումը անը:

Կ ու ս կողմից, քանի որ չ կա սեղեկատվության ան սախումառ վոխանցման համակարգ այն անձից, որը սեղի սկ է վանգների մասին, նրան, ով պատահանառու է դրանց վերացման համար:

Ել երրորդ՝ քանի որ դպրոցականները և երիտասարդության ունը, ամբողջությամբ առած, համար ա չեն ներգրավված (կամ թերի են ներգրավված) սեղական վանգների նույնականացման գործընթացներում և դրանց վերաբերյալ սեղեկատվության ան սախումառ վոխանցման համակարգերի գործու նեու թ ճ անը (եթե այդպիսի համակարգեր սեղծված են):

Պա հետ մեկտեղ, ժամանակակից սպյ մաններում երիտասարդները, որոնք սիրաբառում են համապատահան հմտության ունենալի և հաջողության ամբ գործում են սեղեկատվական և ինժեներական սեղնուլ ոգիաների ոլ որում, այն սպյ մաններում, եթե նրանք ձեռք բերեն անիրազեղ սեղնուլ ոգիաներ աղետների ռիսկերի նվազեցման բնագավառում, կարող են կառուցողական ներգրավվել սեղեկատվության ան վոխանցման ժամանակակից տարացքային (մարզային)

համակարգերի մշակման և պոյ ունակետ գործունեության ան ապահովման գործընթացներում՝ ինչպես աղետների վտանգների մասին հաղորդման և աղետների կանխարգելման, այնպես էլ յ ուրաքանչյ ուրի՝ իր տարացքի պաշտպանության անը և դրա կայ ուն գարգացման ապահովմանը սկսով մասնակցության ան համար, ինչպես նաև իրենց համայնքի (մարզի, երկրի, ամբողջության ամբ առան) գործունեության ան տարբեր բնագավառներում հաջող գործունեության ան իրականացման համար անհրատշտ առաջնորդի հստության ունների ձեռքբերման և ամրամրման համար:

«Պշտպանիք Բո Տարածքը» (ՊՔՏ) կայք Էջի *Նարանկն Է՝* հավաքել հաղորդագրության ուններ քաղաքացիներից և օգտատերերից՝ վտանգների առկայության ան հետ կապած իրավիճակների վերաբերյալ, որոնք կարող են հայ տնաբերվել իրենց տարածքում (օյ ուղում, քաղաքում, մարզում), և փոխանցել դրանք *իրավաուն մարմիններին՝* վտանգների վերացմանը և ռիսկերի նվազեցմանը ուղղված համապատասխան գործողության ուններ իրականացնել ու, և *սեղական ՁԱ-ներին՝* հետագա գործողության ունները դիտարկել ու (հսկել ու) համար: ՊՔՏ կայք Էջերը աղետների կանխարգելման պոյ ունակետ գործիք դարձնել ու համար կարևոր Է սեղական հասարակության անը (համայնքին) ներգրավել ոչ միայն դրանց օգտագործմանը, այլ և դրանց ստեղծմանը:

Նախագծի հիմնական խաղացողներ (կողմեր) են հանդիսանում *մի կողմից* սեղական քաղաքացիական պաշտպանության ան համապատասխան կառույցները, սեղական համայնքը և սեղական բնակչության ունը, *մյ ու ս կողմից* դարոցները (ավագ դասարանների սշակերանները և ուսուցիչները), ինչպես նաև՝ սեղական գնագվածային լրատվության միջոցները (ՁԱ):

2. **Մեր կողմից մշակվող, վերափոխված սիլ ոսպին Նախագծը Նարանկաուղղված Է, առաջին հերթին,** կառուցողականության ան և պարնաաբանվածության ան բարձրացմանը. ներգրավել ու համար դարոցականներին և ուսանողներին տարացքային առցանց գործիքների (ՊՔՏ կայք Էջերի) գործունեության ան պոյ ունակետության ան բարձրացմանը՝ վտանգների մասին հաղորդման և աղետների կանխարգելման համար, իր տարացքի պաշտպանության ան գործում յ ուրաքանչյ ուրի պատասխանատվության ան բարձրացման և սկսով մասնակցության ան համար: Նախագծի պոյ ունակետության ունը առավել ամբ կանխորոշվել ու Է դարոցականների և ուսանողների պարնաաբանվածության ան (մոսիվացիայի), կառուցողական ներգրավման և պարաաառվածության ան ասիճանով, ինչը հանդիսանում Է կանոնակիր լ ուծում պահանջող ինդիր:

Բարեբախտաբար, Զայ ասանում դարոցական մակարդակով ստեղծված են սեղեկառվական և ինժեներական բնագավառներում հաջողության ամբ գործող եզական կառույցներ. “ԹԻՄՄ” Կառուցողական Տեխնոլոգիաների Կենտրոններ և “ՄՐԱՏ” ինժեներական լ պորաաորիաներ:

Չիսակել ուլ Զայ ասանի բոլ որ մարզերի միջին և ավագ դարոցներում ստեղծված և *ի շնորհիվ* կրթության ան բարձր նորանուծական (ինովացիոն) մեթոդների հաջողության ամբ գործող սեղեկառվական և ինժեներական բնագավառներում “ԹԻՄՄ” և “ՄՐԱՏ” եզական կառույցների վրայ սշակերանները և ուսանողները, որոնք սիրաաբաում են գարգացած գնագված հստության ունների, ունեն պարաաառվածության ան և պարնաաբանվածության ան բարձր ասիճան, որը բավարար Է հաջող ներգրավման համար աղետների կանխարգելման տարացքային ՊՔՏ կայք Էջերին մոբիլ հեռախոսների միջոցով վտանգների մասին հաղորդման գործընթացներին, **սակայն “ԹԻՄՄ”-ի և “ՄՐԱՏ”-ի եզականության ունը հանդիսանում Է նրանում,** որ սշակերանները և ուսանողները սիրաաբաում են Ռբոստտեխնիկայի բնագավառում թմային սշխառանքի անհրատշտ հստության ունների և փորձի, ներառյալ մաոբյ ու թռչող սարքերի և գործողության ունների լ այն շրջանակ ունեցող գնագված գեսներեսի ռբոսների կառուցման բնագավառում:

Ել քանի վոր “ԹԻՄՄ” Կառուցողական Տեխնոլոգիաների Կենտրոնները և “ՄՐԱՏ” ինժեներական լ պորաաորիաները ստեղծված են և հաջողության ամբ գործում են Զայ ասանի բոլ որ մարզերում, **առաջարկվող նոր վերափոխված սիլ ոսպին Նախագծի** պոյ ունըները և **արժեաաիր փորձը ընարված մարզի օրինակով կարող են հաջողության ամբ ներդրվել հանրաաբաության ան բոլ որ մարզերում:**

Իր հերթին, ի շնորհիվ Զայ ասանի “ԹԻՄՄ” և “ՄՐԱՏ” կառույցների սերտ համագործության անը իրենց սշակցության ամբ ստեղծված գործընկեր (այ դ թվում Ելրոպական Կիության և Ելրոպայի Խորիրդի մոթա) երկրների համանուն կառույցների հետ Զայ ասանի փորձը **առաջարկվող վերափոխված Նախագծի շրջանակներում, հաշվի առնել ուլ սեղեկառվական և ինժեներական սեխնոլոգիաների բնագավառում “ԹԻՄՄ”-ի և “ՄՐԱՏ”-ի սշակերանների կառուցողական հնարակորության ունները, կարող են փոխանցվել գործընկեր երկրներին, ինչպես նաև այլ շահագրգիռ երկրներին:**

3. “Պշտամիր ըր տպածքը” (ՊՔՏ) ունիվերսալ տպածաշրջանային (մարզային) *Կայք-էջը բացառում է* կայքի նշանակության ունը, *սպրուհակում է* «Հաղորդագրության անձեյը», հաղորդագրության անփոխանցանման մեխանիզմները և իսկ հաղորդագրության անհետկապիտ հետադադրոնողության ունները:

Կայք էջի բովանդակության անը, ինչ սխառնաւորամշակման և կանոնաւոր և պոյ ունաւետագործել ու հետկապիտ հարցերին (Հայաստանի օրինակով) մանրամասն անորոշարծ է պովում նախագծի շրջանակներում մշակված **երեք բախանին ծակ** ուն **առաջնահերթ փաստաթուղթերում**, այն է՝

“Առաջնորդող ցուցումներ “Պշտամիր ըր տպածքը” (ՊՔՏ) կայք էջ ստեղծել ու հանար”,

“Տեխնիկական առաջադրանք Հայաստանի հանար “Պշտամիր ըր տպածքը” (ՊՔՏ) ունիվերսալ տպածաշրջանային (մարզային) *կայք էջերի* ստեղծման հանար”,

“Պշտամիր ըր տպածքը” տպածաշրջանային (մարզային) *կայք էջերի* Հայաստանի հանար ստեղծման և կանոնաւոր գործել ու անիրաժէշտության անհամարոհիմնաւորում:

Առաջին փաստաթուղթը մշակված է ԱԼՅՈՒՆԵՐԻ ստեղծով, 62 էջից, հայերեն և անգլերեն:

Փաստաթուղթը բախանան Նույնական կերարվ լ ունսքանում և պոտսցով ում է Հայաստանի առանձնահատկության ունները, ամբողջության ամբ առած, դրահետմեկստեղ, դաիր բնույթով համապարփակ (ունիվերսալ) է և կարող է օգտագործվել Հայաստանի ցանկացած տպածաշրջանի (մարզի) հանար, հաշվի առնելով դրա առանձնահատկության ունները, **ինչ սխառնաւորամշակում շահագրգիռ եկրների հանար:**

ՊՔՏ կայք էջը նաև իմացական ստեղծկառնության ուն է սպրուհակում տպացքի և մարդկանց մահին, տյ պ տպացքում հախանական, հաճախ կրկնվող աղեսների վերաբերյ պ, այն պոյ ունաւետ քայլերի մահին, որոնք ուղղված են աղեսների ռիսկերի նվազեցմանը, տպացքում ապել ու հանար գրախ ութ ան բարձրացմանը, ջանքերի և միջոցների ներդրմանը, սուրիզվի գարգացմանը:

ՊՔՏ նախագծի ինդիրներից մեկը, որը նախանկատողված է ՊՔՏ տպածաշրջանային կայք էջի գործողության ան օպիտիզացմանը, հանդիսանում է **ստեղական գնագվածային լրատվության ան միջոցների (ՉԼՄ) դրողումը՝ առաւել պոյ ունաւետ օգտագործել** ՊՔՏ կայք էջը, առաւել ևա, որ սջիպոհի վերջին տասնայն անկերի փորձը ցույց է տալիս, որ շատերկրներում անիրաժէշտ է նշանակալի կատարել ագործել հակագրեցության ունը խոշոր պոտակագ իրալիճաններին բոլ որ երեք վոլ էրում. կանխարգելիչ միջոցառումների, օպերարով դիմակայման և վերականգնման՝ **իշխանության ունների, ՉԼՄների և քաղաքացիների միջև համագործակցության ան ուժեղացման միջոցով:**

4. *Նախագծի շրջանակներում մշակված փաստաթղթերի բովանդակությանը ամբողջությամբ ծանոթանալու համար սեհմել այստեղ՝*